

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2226/2015
11.02.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца В.В. из Н.С., кога заступа пуномоћник З. П., адвокат из Н.С., против туженог П.п. д.о.о. из Н.С., кога заступа пуномоћник Д.С., адвокат из Н.с., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр. 1379/15 од 13.07.2015.године, у седници већа одржаној дана 11.02.2016.године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр. 1379/15 од 13.07.2015.године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 бр. 392/13 од 22.04.2015.године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Новом Саду П1 392/2013 од 22.04.2015.године, одбијен је захтев тужиоца за обавезивање туженог да му на име нематеријалне штете исплати по основу претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 3.500.000,00 динара, по основу претрпљених физичких болова износ од 1.500.000,00 динара, по основу претрпљеног страха износ од 1.500.000,00 динара и по основу душевних болова због наружености износ од 2.000.000,00 динара, као и трошкове парничног поступка са законском затезном каматом. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 187.500,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је побијаном пресудом Гж1 бр. 1379/15 од 13.07.2015.године одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду Основног суда у Новом Саду.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбу члана 404. ЗПП у интересу равноправности грађана и уједначавања судске праксе.

Обзиром да је тужба у предметном спору поднета 05.03.2013.године, да је побијана другостепена пресуда донета 13.07.2015.године, у конкретном случају примењују се одредбе сада важећег Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 ... 55/14) којим је прописан ревизијски цензус на износ од преко 40.000 евра у динарској противвредности на дан подношења тужбе. Како је вредност предмета спора која се ревизијом побија 8.500.000,00 динара, што је изнад прописаног ревизијског цензуса ревизија тужиоца је дозвољена па одредби члана 403. став 3. ЗПП, те Врховни касациони суд није испитивао услове за одлучивање о ревизији у смислу члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП и одлучио да је ревизија тужиоца основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на постојање других битних повреда из члана 407. ЗПП. Међутим, нижестепене пресуде су донете уз погрешну примену материјалног права, због чега чињенично стање није правилно и потпуно утврђено што је разлог за укидање нижестепених пресуда.

Према до сада утврђеним чињеницама тужилац је био радник туженог на преси за чији рад је био обучен од руковоаца пресом, који је на дан повређивања тужиоца 27.10.2010.године био одсутан са посла, због чега је директор туженог наложио да се тога дана преса не укључује. Пре повређивања тужилац је радио на преси 6 месеци, а критичном приликом је виљушкарком убацивао папир у пресу и на себи имао заштитно одело и ципеле. Како се папир у преси заглавио, тужилац је скочио са виљушкара попео се на машину и покушао да ногом одглави папир, али се оклизнуо и заглавио, те му је машина одсекла обе потколенице. Тужилац је знао да пре одглављивања треба да искључи машину, јер је тај начин одглављивања машине примењивао и руковалац машином, али је преса увек била искључена. Машина је имала све делове, није била у квару, али се на истој папир често заглављивао.

Код овако утврђених чињеница, нижестепени судови су одбили тужбени захтев закључујући да је на дан повређивања тужилац противно наредби директора туженог самоиницијативно без поштовања правила рада приликом одглављивања пресе на истој интервенисао, а да претходно није искључио чиме је учинио да је до повреде дошло искључиво његовом кривицом.

Међутим, погрешно су нижестепени судови ценили одговорност туженог, као власника опасне ствари, јер машина туженог-преса очигледно представља опасну ствар, чија употреба и особине представљају повећану опасност од штете за околину. Према одредби члана 173. ЗОО штета настала у вези са опасном ствари сматра се да потиче од те ствари, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Према члану 177. став 1. ЗОО ималац опасне ствари ослобађа се одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети или избећи или отклонити. По ставу 2. истог члана ималац опасне ствари ослобађа се одговорности иако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеног или трећег лица коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити. Ималац

опасне ствари се по ставу 3. истог члана делимично ослобађа одговорности ако је оштећени делимично допринео настанку штете.

Следом цитираних законских одредби, те обзиром да је неспорно да је тужилац претрпео штету повређивањем на преси, која представља опасну ствар, спорно је да ли је тужени као власник опасне ствари предузео све мере да до повређивања тужиоца не дође, односно да ли је само реч директора да се преса тога дана не укључује била довољна, имајући у виду да је и тога дана тужилац радио на виљушкарџу и убацивао папир на пресу, што је део процеса рада и на самој преси. Није утврђено шта је био конкретан радни задатак тужиоца на дан 27.10.2010.године. Такође није цењена околност да је до заглављивања папира у преси долазило и раније, те да би се исти одглавио машина је морала бити искључена, али је спорно да ли је то био исправан и безбедан начин одглављивања машине, односно да ли је тужени могао предвидети да ће неко у неком тренутку пропустити да искључи машину приликом одглављивања заглављеног папира имајући у виду обим посла на који је указао директор туженог. Ово нарочито имајући у виду да је начин одглављивања пресе био познат одговорним лицима туженог, те је спорно да ли је тужени штетне последице повређивања на преси могао предвидети, избећи или отклонити. Са тим у вези није утврђено да ли је тужени као послодавац обезбедио услове из члана 80. Закона о раду, односно да ли је обезбедио адекватне безбедносне услове по живот и здравље запослених у складу са законом.

Није спорно да је запослени дужан да поштује прописе о безбедности и заштити живота и здравља на раду али је у конкретном случају спорно да ли је тужилац у потпуности био обучен за рад на преси и упозорен на све опасности нестручног руковања пресом.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити све чињенице на које је указано овим решењем, те ће донети нову одлуку ценећи да ли је у конкретном случају штета за тужиоца настала искључиво његовом радњом, коју тужени није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, или се ради о делимичном доприносу тужиоца настанку штете.

На основу изложеног и члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ревизијског решења.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**